

STANY ZJEDNOCZONE

flaga

mapa

godło

Informacje ogólne

powierzchnia:	9,8 mln km ²	
ludność:	325 mln	
głowa państwa (prezydent):	Joe Biden	
premier (szefem rządu jest prezydent)		od 20.01.2021
minister gospodarki	Gina Raimondo	od 02.02.2021
minister finansów	Janet Yellen	od 26.01.2021
minister spraw zagranicznych	Antony Blinken	od 26.01.2021
minister rolnictwa	Thomas James Vilsack	od 24.02.2021
USTR	Katherine Tai	od 18.03.2021
ambasador USA w Polsce	Mark Brzezinski	od 22.02.2022
ambasador RP w USA	Marek Magierowski	od 23.11.2021
ostatnie wybory prezydenckie	3.11.2020	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (w USD)

Wskaźniki	2013	2014	2015	2016	2017
PKB (w mld USD, ceny bieżące)	16.691	17.428	18.121	18.625	19.485,44
PKB na 1 mieszkańca (tys. USD)	52,7	54,7	56,4	57,6	59,9
PKB (wzrost w %, ceny stałe, dynamika)	1,7	2,6	2,9	1,5	-
Deficyt budżetowy (% PKB)	-4,4	-4,1	-3,5	-4,4	-2,3
Dług publiczny (brutto, % PKB)	105,4	105,1	105,2	107,1	106,2
Inflacja (CPI w %, na koniec roku)	1,3	0,6	0,7	2,2	2,1
Bezrobocie (w %)	7,4	6,2	5,3	4,9	4,3
Eksport towarów (w mld USD)	1.592,0	1.633,3	1.510,8	1.455,7	-
Import towarów (w mld USD)	2.294,2	2.385,5	2.272,6	2.208,2	-
BIZ w USA (mld USD, stock)	4.954,7	5.390,1	5.588,0	6.391,3	-
BIZ USA za granicą (mld USD, stock)	6.291,4	6.285,3	5.982,8	6.383,8	-

Źródło: IMF World Economic Outlook.

1. Informacje ogólne, sytuacja gospodarcza

Stany Zjednoczone Ameryki są konstytucyjną republiką federalną obejmującą 50 stanów oraz jeden federalny okręg stołeczny (Dystrykt Kolumbii), głową państwa jest prezydent. Stolica: Waszyngton D.C., waluta: dolar USA = 100 centów.

Główne zasoby naturalne USA: węgiel, miedź, złoto, srebro, ołów, cynk, molibden, fosforyty, metale ziem rzadkich, uran, boksyt, rtęć, związki potasowe, ropa naftowa, gaz ziemny (aktualnie światowy lider w wydobyciu tego surowca), wolfram.

Rynek zapewnia skalę rozwoju, co pozwala na wzrost kapitału i dalszą ekspansję. Przedsiębiorstwa działające na terytorium USA muszą spełniać wymagania zawarte jednocześnie w prawie federalnym (obowiązującym na terytorium całego kraju), stanowym i w prawie lokalnym (na terytorium danego okręgu).

USA posiadają najwyższy na świecie poziom importu, przy równocześnie wysokim deficycie handlowym. Redukcja ujemnego salda w wymianie handlowej jest celem Rządu USA. Największymi partnerami handlowymi są: Chiny, Kanada, Meksyk. USA lokują na tych rynkach około 40% swojego eksportu, a importują ok. 50%. Spośród państw UE czołowymi partnerami USA są: Niemcy, Wlk. Brytania, Włochy, Francja, Holandia.

USA odgrywają znaczącą rolę w międzynarodowych organizacjach gospodarczych, takich jak: ONZ (oraz powiązanych: WTO, FAO, WHO i in.), OECD, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, G7, G8, G20.

2. Wymiana handlowa Polski z USA (mln USD)

	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika <u>2020</u> <u>2019</u>
Eksport	4.801,0	6.140,2	7.282,9	7.591,4	7.614,1	100,3%
Import	5.644,6	6.569,8	7.615,6	8.515,9	7.962,8	92,9
Obroty	10.445,6	12.710,1	14.898,5	16.107,3	15.576,9	96,4
Saldo	-843,6	429,6	-332,7	-924,5	-348,7	-

Źródło: MPiT/ Insigos/GUS

- Stany Zjednoczone są jednym z ważniejszych polskich partnerów handlowych. Ich rola w naszej wymianie handlowej w ostatnich latach wyraźnie wzrosła. Wg danych GUS, w 2020 r. USA na liście rynków eksportowych uplasowały się na 9. pozycji, z udziałem 2,8%, podczas gdy jeszcze w 2015 r. znajdowały się na pozycji 12. (z udziałem 2,2%). 8. miejsce USA zajęły wśród głównych rynków importowych (z udziałem 3,1%), co oznacza awans o jedną pozycję w stosunku do 2015 r. Biorąc pod uwagę wyłącznie kraje pozaunijne, w 2020 r. USA uplasowały się na 2. pozycji wśród polskich głównych rynków eksportowych (za Rosją) oraz na 3. wśród rynków importowych (za Chinami i Rosją).
- Wartość obrotów handlowych Polski z USA w 2020 r. wyniosła 15,58 mld USD. Eksport Polski do Stanów Zjednoczonych osiągnął wartość 7,6 mld USD, import ok. 8 mld USD.
- W 2021 polsko-amerykańskie obroty handlowe wyniosły ok. 19,5 mld USD (+23,5% r/r), w tym polski eksport do USA wyniósł 9,0 mld USD (+18,8% r/r), a import z USA wyniósł 10,4 mld USD (+28,7% r/r). Do USA głównie eksportujemy maszyny i urządzenia mechaniczne i ich części (36% polskiego

eksportu do USA, w tym 11% to silniki turbośmigłowe i turboodrzutowe i ich części), urządzenia przetwarzania danych (komputery stacjonarne, serwery sieciowe, płyty główne, procesory, elementy sprzętu medycznego). Główną grupą towarów importowanych z USA do Polski są części do produkcji samolotów oraz produkty farmaceutyczne.

- Dobre wyniki eksportu do USA to m.in. efekt realizowanych na tym rynku branżowych programów promocji w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Dotyczy to m.in. branż: sprzęt medyczny, IT/ICT, biotechnologia i farmaceutyka, moda polska, jachty i łodzie, meble i części samochodowe i lotnicze.

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

NBP szacuje, że wartość amerykańskiego kapitału zainwestowanego w Polsce na koniec 2018 r. wyniosła 4,8 mld USD wobec 5,9 mld USD rok wcześniej. Udział kapitału USA w łącznej wartości kapitału zagranicznego w Polsce (228,5 mld USD) wyniósł 2,1%, co plasowało USA na 12. miejscu wśród największych zagranicznych inwestorów w Polsce.

Według ostatnich dostępnych danych GUS, na koniec 2017 r. funkcjonowało w Polsce 667 podmiotów z udziałem kapitału USA, z czego ponad połowa (tj. 368) zatrudniała do 9 osób.

Amerykańskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane głównie w przetwórstwie przemysłowym (47,5%) oraz w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (21,8%). Najwięcej, bo blisko 60% podmiotów z kapitałem amerykańskim, było zarejestrowanych w woj. mazowieckim. Następne w kolejności było woj. dolnośląskie, gdzie zarejestrowano 4,4% tego typu podmiotów.

Według ostatnich dostępnych danych GUS, na koniec 2017 r. funkcjonowało w Polsce 667 podmiotów z udziałem kapitału USA, z czego ponad połowa (tj. 368) zatrudniała do 9 osób.

W Polsce zainwestowali m.in. Pfizer, Ecolab (farmacja), Ford, Tenneco Automotive (motoryzacja), Pratt and Whitney, PZL-Mielec (Lockheed Martin, przemysł lotniczy), Can-Pack, Indesit Company, International Paper, Whirlpool Polska (wyroby przemysłowe), Philip Morris, Mondelez, Pepsi Cola, Avon, Johnson and Johnson, COTY, Procter & Gamble, Colgate – Palmolive, HJ Heinz, Levi Strauss, SC Johnson, Estee Lauder (dobra konsumpcyjne), IBM Polska, DELL, Hewlett Packard Enterprise, Intel Technology, Oracle, Microsoft, Cisco Systems, Google, Xerox (IT), CBRE Corporate Outsourcing (nieruchomości i budownictwo).

Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych na koniec 2017 r. osiągnął wartość 812,6 mln USD (2,7% ogólnej skumulowanej wartości polskich BIZ). Napływ polskich inwestycji do USA na koniec 2017 r. wyniósł 95,9 mln USD, podczas gdy jeszcze rok wcześniej odnotowano dezinwestycje rzędu 15,5 mln USD.

4. Dostęp do rynku

Średnia stawka celna w imporcie do USA jest relatywnie niska, choć występują niekiedy tzw. kominy taryfowe. Obszerna taryfa celna z regulacjami w imporcie opublikowana jest na stronach Komisji ds. Handlu Międzynarodowego (*U.S. International Trade Commission*) oraz Agencji Ceł i Ochrony Granic (*U.S. Customs and Border Protection*). Pozycja zdobyta przez biznes na rynku USA otwiera możliwości w skali globalnej. Polski eksport odbywa się na zasadach wywozu z państw Unii Europejskiej. Wśród barier technicznych oraz regulacyjnych należy wymienić spełnienie specyficznych wymagań rynku USA, takich jak: standaryzacja, certyfikacja, akredytacja, normy techniczne i procedury zgodności, oznakowanie towarów, bezpieczeństwo produktów, ochrona środowiska, ochrona konsumentów. USA stosują bariery systemowe: w zamówieniach rządowych *Buy American Act*, które nakładają obowiązek wkładu USA w ofercie zagranicznej, dostęp do sektora morskiego reguluje *Jones Act*, a stosowanie środków antydumpingowych *Anti-dumping measures: practice of zeroing*.

Szczególne wymagania dotyczą kwestii sanitarnych, fitosanitarnych i weterynaryjnych, co powoduje utrudnienia dla polskiego eksportu rolnego (zwłaszcza towarów świeżych oraz schładzanych).

W dn.18.02.18 r. Departament Handlu USA przekazał Prezydentowi USA rekomendacje nałożenia ceł lub kontyngentów na przywóz do USA stali oraz aluminium z konkluzją, że import stali i aluminium stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i rodzimego przemysłu. Rozmowy UE-USA zakończyły się niepowodzeniem dla UE oraz decyzją o wprowadzeniu od dn. 1.06.2018 r. ceł na stal (25%) oraz aluminium (10%), m.in. z UE.

5. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Do najważniejszych dokumentów **regulujących zasady współpracy gospodarczej i handlowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi** zaliczyć należy m.in.:

- Traktat o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, sporządzony w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r. (Dz.U. nr 97, poz. 467 z dn. 15.09.1994 r., z późn. zm.).
- Protokół dodatkowy między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki podpisany w Brukseli dn. 12.01.2004 r. (Dz.U. nr 3, poz. 14 z dn. 7.01.2005 r.).
- Umowa między Rządem RP a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o współpracy naukowo-technicznej (MP nr 25, poz. 271 z dn. 13.04.2007 r.). Umowa wygasła, nowa umowa została podpisana w dn. 23.04.2018 r. w Waszyngtonie D.C.
- Konwencja między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w Warszawie dnia 13 lutego 2013 r. (Ustawa z dn. 21.06.2013 r. w Dz.U. z dn. 30.08.13 r., poz. 995, tekst Konwencji opublikowany jest na stronie www.finance.mf.gov.pl w zakładce ABC Podatków/Umowy międzynarodowe).

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Obok współpracy z USA na forum organizacji międzynarodowych oraz UE, rozwijany jest w relacjach bilateralnych Polsko-Amerykański Dialog Gospodarczy (PADG), prowadzony przy współpracy Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii z Departamentem Handlu USA. Dialog koordynowany jest na poziomie podsekretarzy stanu właściwych dla współpracy dwustronnej Polski i USA. Promocja polskiej gospodarki i inwestycji w USA odbywa się m.in. poprzez działalność zagranicznych biur handlowych (ZBH) Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Grupy PFR https://www.paih.gov.pl/o_agencji/Zagraniczne_Biura_Handlowe. ZBH promują polski eksport towarów i usług przy współpracy z: biznesem, organizacjami, samorządem, realizatorami programów promocji, izbami, stowarzyszeniami. Działania ZBH obejmują usługi dla polskich przedsiębiorstw: udzielanie informacji o rynku, wsparcie dla realizatorów branżowych programów promocji, obsługę misji handlowych, organizowanie seminariów i konferencji, prowadzenie szkoleń dla polskich eksporterów, współtworzenie sieci kontaktów, wyszukiwanie i weryfikacja partnerów, organizowanie spotkań B2B, pomoc przy wprowadzaniu towaru na rynek.

W USA działają ZBH Waszyngton i ZBH Los Angeles. W połowie 2018 r. ma powstać ZBH w Nowym Jorku i Houston.

W Polsce podobną rolę pełnią Centra Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE przy Urzędach Marszałkowskich).

7. Branże perspektywiczne/ możliwości współpracy

USA mają znaczny potencjał gospodarczy, wysoki poziom innowacyjności i zaawansowania technologicznego. Istotne są dziedziny współpracy zgłoszone do mandatu dla negocjacji umowy o partnerstwie handlowym i inwestycyjnym UE-USA *Transatlantic Trade and Investment Partnership* (TTIP). Polska opowiada się za rozwojem współpracy w obszarze energii, w tym, bezpieczeństwa i dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia, efektywności, w ochronie klimatu. Państwa UE (w tym Polska) poparły na Szczycie 2009 UE-USA utworzenie Rady ds. Energii (*US-EU Energy Council*). Polska rozwija niekonwencjonalne metody poszukiwania i wydobywania gazu, współpracuje m.in. z USA w tej dziedzinie. Terminal LNG w Świnoujściu tworzy możliwości współpracy w dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia. Pierwsza dostawa LNG do Polski z USA jest faktem godnym odnotowania w 2017 r. Zachęty do współpracy tworzą porozumienia: wspólna deklaracja (MG) z Departamentem Energii USA i Departamentem Handlu USA dotycząca współpracy przemysłowej i handlowej w dziedzinie energii jądrowej, memorandum o porozumieniu między Rządem RP a Rządem USA o współpracy w zakresie czystej, efektywnej energii. Impuls dają deklaracje z Polsko-Amerykańskiego Szczytu Gospodarczego (2018) z udziałem biznesu, Departamentu Handlu USA, AmCham, Polsko-Amerykańskiej Rady Biznesu, PAIH, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii i innych ministerstw.

8. Polskie biura ekonomiczno-handlowe w USA

Wydział Ekonomiczny Ambasady RP w Waszyngtonie

1503 21st Street, N.W.

Washington, D.C. 20036

Tel: +1 202 4991743

Radca Bartosz Folusiak, Kierownik WE

E-mail: pawel.gebski@msz.gov.pl

<http://www.waszyngton.msz.gov.pl>